

Na osnovi članka 39. stavak 1. Zakona o komunikacijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 31/03 i 75/06), Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije na sjednici održanoj 31. siječnja 2008. godine, donosi

Kodeks o emitiranju radio televizijskog programa

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

(1) Ovim Kodeksom se uređuju osnovna načela programskih sadržaja koji se emitiraju u programima radio televizijskih postaja u Bosni i Hercegovini sukladno Zakonu o komunikacijama BiH, Europskoj konvenciji o prekograničnoj televiziji, UN Konvenciji o pravima djeteta i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.

(2) Kodeksom se utvrđuju pravila kojima se osiguravaju uvjeti za osiguranje prava na slobodu izražavanja, kako je predviđeno Europskom konvencijom o ljudskim pravima i fundamentalnim slobodama, kao i drugim instrumentima navedenim u Ustavu Bosne i Hercegovine, istovremeno poštujući općenito prihvaćene standarde pristojnosti, nediskriminacije, pravednosti, točnosti, zaštite maloljetnika, zaštite privatnosti.

Članak 2. (Definicije)

U svrhu tumačenja ovog Kodeksa, korišće se slijedeće definicije:

1. Agencija – Regulatorna agencija za komunikacije
2. Radio i televizijska postaja- termin koji obuhvata bilo koju televizijsku ili radio postaju koja emitira program na teritoriji Bosne i Hercegovine, a koji posjeduje dozvolu za emitiranje izdatu od Agencije.
3. Javni interes/interes javnosti – pravo javnosti da zna informacije kojima je namjera pomoći javnosti u donošenju osobnog mišljenja i odluka o pitanjima i događajima, uključujući, na primjer, napore otkrivanja krivičnog djela ili prekršaja, te spriječiti zavođenje javnosti nekom izjavom ili postupkom pojedinca ili organizacije.
4. Govor mržnje – govor koji ima namjeru da ponizi, zastraši ili podstakne na nasilje ili predrasude protiv osoba ili grupe na osnovi njihovog spola, rase, dobi, nacionalnosti, seksualnog opredjeljenja, spolne/rodne orijentacije, hendikepiranosti, moralnih ili političkih uvjerenja, socijalno-ekonomskog statusa ili profesije.
5. Pristojnost – standardi ponašanja i govora koji se smatraju prihvatljivim u kontekstu prosječnog gledaoca ili slušaoca.
6. Djeca - osobe mlađe od 14 godina.
7. Maloljetnici - osobe od 14 do 18 godina.
8. Mlađi punoljetnici – osobe između 18 i 21 godine.
9. Odgovarajući raspored programa – raspored programa sačinjen ocjenjujući prirodu sadržaja; vjerovatni broju i sastavu publike, prirodu ukupnog kao i pojedinačnih programa pojedine postaje, vjerovatna očekivanja publike pojedine postaje u određeno vrijeme određenog dana, a naročito imajući u vidu da li se u određeno vrijeme može očekivati da u publici budu djeca, uzimajući u obzir školsko vrijeme, vikende, praznike i raspust; početak i kraj programa;

10. Pornografija – programi koji prikazuju eksplicitne scene seksa, uključujući seksualnu penetraciju, napravljeni isključivo u svrhu podizanja seksualnog uzbuđenja publike.
11. Erotski programi - programi koji se uglavnom bave erotski stimulativnim opisima, bez prikazivanja eksplicitnih scena seksualnog odnosa.
12. Granični period – period emitiranja unutar kojeg se mogu prikazivati određeni sadržaji koji zbog specifične prirode ne trebaju biti dostupni najširoj publici. Granični period je između 24.00 i 5.00.
13. Parapsihologija - pseudonauka koja se bavi naučno neobjašnjivim pojavama, i obuhvata područje izvan medicinsko-psihološke stvarnosti koje nije znanstveno provjerljivo, u šta spadaju hiromantija, proricanje, spiritizam, okultizam, astrologija, telepatija, vidovitost, bioenergija, telekineza.
14. Okultizam – vjerovanje u „okultne sile“ i uključuje praksu „okultnih znanosti“. Također, može obuhvatati okultna umijeća, astrologiju, magiju, okultnu medicinu, proricanja i/ili spiritualne aktivnosti koje zalaze u sfere koje trenutne naučne postavke nisu definirale, niti spadaju u uobičajene aktivnosti koje susrećemo u tradicionalnim religijama.
15. Egzorcizam – ovaj termin obuhvata istjerivanje demona ili drugih zlih duhova ili bića za koja se smatra da su obuzela osobu ili predmet.
16. Alternativna medicina – bilo koji od različitih nekonvencionalnih načina liječenja koji nisu utemeljeni na postavkama tradicionalne medicinske nauke.
17. Nadriljekarstvo – bavljenje liječenjem ili bilo kojom drugom zdravstvenom djelatnošću bez propisane stručne spreme.
18. Ranjive osobe – socijalno, psihološki i/ili zdravstveno insuficijentne osobe, uključujući ali ne ograničeno na osobe sa poteškoćama u učenju, sa zdravstvenomentalnim problemima, osobe sa psihičkim oboljenjima ili one koje pate od gubitka pamćenja, bolesne osobe, osobe koje su preživjele traumu, žrtve nasilja i obitelji nestalih.
19. Religijski program - program kojemu je središnja ili prevladavajuća tema religija
20. Prozelitizam – nastojanje da se direktno pridobijaju ili pozivaju gledaoci da pristupe nekoj crkvi ili vjerskoj zajednici.

Članak 3. (Opća načela)

- (1) Svi dijelovi programskih usluga će poštovati dostojanstvo čovjeka i temeljna prava drugih.
- (2) Radio i televizijske postaje su slobodne u kreiranju i uređivanju svojih programa, uz poštovanje profesionalnih i opće prihvaćenih vrijednosnih, etičkih i estetskih standarda.
- (3) Radio i televizijske postaje su odgovorne za sadržaj svih materijala koje emitiraju, bez obzira na njihov izvor, kao i za profesionalne aktivnosti koje poduzimaju osobe zaposlene u njima. Svi materijali koji se emitiraju obuhvataju pored redovitog programa i reemitirani program, SMS poruke, najave programa i slično, kao i reklamni i sponzorirani program koji nije direktno obuhvaćen odredbama Kodeksa o reklamiranju i sponzorstvu.
- (4) Radio i televizijske postaje će se pridržavati propisa u svezi sa zaštitom autorskih prava, te će se uzdržavati od bilo koje vrste nedozvoljenog prisvajanja programa.

- (5) Radio i televizijske postaje će program uskladiti sa općenito prihvaćenim standardima pristojnosti. Ovi standardi uključuju, ali se ne ograničavaju na poštovanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini
- (6) Programi neće koristiti sujevjerje kako bi manipulirali individualnim interpretacijama gledalaca/slušalaca.
- (7) Posebna pozornost u programima se mora posvetiti tretmanu ranjivih osoba koje se u tim programima pojavljuju.
- (8) Novinari imaju etičku obvezu zaštititi izvore informacija.
- (9) Radio i televizijske postaje će se pridržavati privremenih pravila, odnosno ispunjavati takve uvjete za emitiranje programa, koje može s vremena na vrijeme postaviti Agencija, uključujući, ali se ne ograničavajući na politički program u periodu prije izbora i žurne javne proglase. Radio i televizijske postaje su također obvezne pridržavati se pravila i propisa Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
- (10) Radio i televizijske postaje će potpuno i istinito prikazivati činjenice i događaje i ohrabrivati slobodno oblikovanje mišljenja.
- (11) Radio i televizijske postaje trebaju usvojiti prikladne procedure za razmatranje prigovora na cjelokupni program uključen u njihov raspored emitiranja. Kao što je određeno Uvjetima dugoročne dozvole Agencije, ove procedure trebaju uključiti zahtjev da pripadnici javnosti koji ulažu prigovor budu propisno informirani o tome da se, ukoliko prigovor ne bude riješen, mogu obratiti Agenciji.
- (12) Radio i televizijske postaje će se u svemu pridržavati uvjeta dozvole koju im je izdala Agencija.
- (13) Sve imenice muškog roda koje se odnose na osobe, a koriste se u ovom Kodeksu, odnose se na pripadnike oba spola.

DIO DRUGI – OPĆI PROGRAMSKI STANDARDI

Članak 4. (Govor mržnje)

- (1) Radio i televizijske postaje neće emitirati materijal koji svojim sadržajem i tonom:
 - a) prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja etničke ili vjerske mržnje između zajednica u Bosni i Hercegovini, ili koji od strane gledalaca može biti protumačen u smislu poticanja na nasilje, nered i nemire, ili koji bi mogao izazvati ili podstjecati kriminal ili kriminalne radnje.
 - b) prenosi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja negativnih posljedica koje uključuju ali se ne ograničavaju na smrt, povrede, štetu nanesenu imovini ili drugu vrstu nasilja, ili skretanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda sa njihovih uobičajenih dužnosti.

- (2) Programski sadržaji RTV postaja neće biti usmjereni na kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina ili izazivanje nacionalne, rasne, vjerske i spolne netrpeljivosti ili mržnje.
- (3) U programima RTV postaja neće se emitirati programski sadržaji koji sadrže ili podstječu na diskriminaciju i/ili nasilje po osnovi pripadnosti etničkoj grupi, spola/roda, spolne i seksualne orijentacije, odnosno koji podstječu na uznemiravanje ili seksualno uznemiravanje.
- (4) Emitiranje programskih sadržaja u kojima se rabe termini iz stavaka 1. - 4. ovog članka, dozvoljeno je isključivo ukoliko su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada i/ili predstavljaju dio objektivnog novinarskog izvješća i objavljeni su bez namjere da se podstječu radnje navedne u gornjim stavcima, odnosno sa namjerom da se kritički ukaže na takve radnje.

Članak 5. (Pristojnost)

Radio i televizijske postaje će osigurati da se općenito prihvaćeni standardi pristojnosti primjenjuju u sadržaju radio i televizijskih programa. Posebna pozornost će biti posvećena tome da takvi programi ne budu u suprotnosti sa vaspitnim i obrazovnim utjecajem na djecu.

Članak 6. (Pravičnost i nepristrasnost)

- (1) Radio i televizijske postaje će osigurati da svi programi, a naročito informativni, budu tačni, pravični i nepristrasni. Sve uočene greške će blagovremeno biti ispravljene.
- (2) Tačnost, pravednost i izbalansiranost se postižu objavljivanjem svih suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa i emisija koje predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
- (3) Neće se emitirati emisije koje tendenciozno promoviraju interese jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti takve aktivnosti provode sistematično tijekom jednog vremenskog perioda, isključujući druge stranke, grupe ili pojedince. Komentar će uvijek biti jasno razlučiv od vijesti. Neće se dozvoliti da prevlada niti jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim političkim, gospodarskim i drugim javnim temama.
- (4) Voditelj i reporteri autori programa, moderatori u debatnim programima i diskusijama mogu izraziti osobna mišljenja i stanovišta u svezi sa kontroverznim političkim, privrednim i drugim javnim temama. Ove osobe međutim ne smiju koristiti prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovirali vlastite stavove i mišljenja na način na koji bi mogli narušiti neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost.
- (5) Osobni stavovi i mišljenja u autorskim programima ili priložima će biti jasno naznačeni, da bi ih publika mogla jasno prepoznati kao takve.
- (6) Spikeri u programima vijesti će se ograničiti na nepristrasno iznošenje informacija, bez iznošenja osobnih stavova, bilo verbalnom bilo neverbalnom komunikacijom.

- (7) Kada se radi o političkim, gospodarskim, ili tekućim programima koji uključuju posebno kontroverzna pitanja, odnosno pitanja oko kojih političari, gospodarstvenici i/ili mediji raspravljaju, relevantna suprotstavljena mišljenja će biti uključena u program. Radio i televizijske postaje će se pobrinuti da u ovim programima ne preovladava mišljenje i stavovi određenih pojedinaca ili grupa.
- (8) Radio i televizijske postaje će osigurati pravedan tretman pojedincima i organizacijama u programima.
- (9) Kada program uključuje navode o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti, ili ako sadrži negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, radio televizijske postaje će onima čije se ime spominje pružiti prigoda da sudjeluju u programu ili da komentiraju date navode. Ukoliko te osobe ili organizacije odbiju sudjelovanje ili davanje izjave, radio televizijske postaje će kroz zvanične službene zabilješke dokumentirati svaki pokušaj stupanja u kontakt s njima, a iste će biti arhivirane u periodu 14 dana od dana emitiranja programa za koji se vežu. Ova se obveza ne odnosi na emitiranje informacija koje uslijed žurnosti i/ili javnog interesa ne trpe odlaganje. U takvim situacijama radio televizijske postaje će sa tim osobama ili organizacijama stupiti u kontakt čim to okolnosti budu dozvoljavale.

Članak 7.
(Lažan ili varljiv materijal)

Radio i televizijske postaje neće emitirati bilo kakav lažan ili varljiv materijal za koji znaju da je lažan ili su mogle utvrditi da je lažan na osnovi zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili postoji opravdana osnova za pretpostavku da je lažan. Ako se pokaže da je materijal koji se emitira lažan, mora se što prije objaviti ispravka.

Članak 8.
(Nasilje i opasno ponašanje)

- (1) U načelu, scene nasilja, njegove posljedice i opisi nasilja, bilo verbalni bilo grafički, biće emitirani unutar graničnog perioda.
- (2) Dnevni programi koji se bave takvim temama će biti opravdani kontekstom.
- (3) Psihičko ili fizičko nasilje ili opasno ponašanje koje bi djeca lako mogla oponašati neće biti emitirano u televizijskim programima prvenstveno namijenjenim djeci osim ako ne postoji jako uredničko opravdanje, t.j, osim ako se tim programom ne ukazuje na štetne posljedice takvih pojava.
- (4) Programi neće obuhvatati materijal (bilo da se odnosi na zasebne programe ili na više programa posmatranih zajedno) koji, uzimajući u obzir kontekst, promovira ili ohrabruje nasilje, opasno i antidruštveno ponašanje naročito ako bi takav materijal mogao lako poticati na oponašanje takvih ponašanja.

Članak 9.
(Nagost)

U programima koji uključuju nagost, ista će biti prikazivana u kontekstu teme programa, npr edukativne, umjetničke i slične teme. Ukoliko se radi o programima koji na erotski način tretiraju nagost, isti će biti emitirani unutar graničnog perioda.

Članak 10.
(Erotika i pornografija)

- (1) Erotski programi će biti emitirani unutar graničnog perioda.
- (2) Pornografski programi ne smiju biti emitirani.

Članak 11.
(Upozorenja za publiku)

- (1) RTV postaje dužne su dati odgovarajuću informaciju u svezi sa prirodom i sadržajem programa koji emitiraju, kako bi publika sama mogla napraviti izbor.
- (2) Odgovarajuća informacija (upozorenje/smjernica) mora biti pružena u informativnim i programima koji se bave tekućim pitanjima prije emitiranja ili na početku emitiranja priloga koji sadrži određene scene (npr. nasilje, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa), kako bi određene grupe gledalaca ili slušalaca bile upozorene na sadržaje koji slijede.
- (3) Igrani i dokumentarni programi koji prema odredbama ovog Kodeksa ne spadaju u granični period, ali sadrže erotske scene, scene izrazitog nasilja, posljedice nasilja i slične scene koje nisu namijenjene najširoj publici će biti prikazivani uz vizualno ili zvučno upozorenje o njihovom sadržaju, odnosno neprikladnosti.
- (4) Radijske postaje su dužne prije emitiranja određenih dijelova programa emitirati zvučno upozorenje o njihovoj nepodobnosti za maloljetnike.

DIO TREĆI – ZAŠTITA DJECE I MALOLJETNIKA

Članak 12.
(Osnovna načela)

- (1) U pružanju usluga, radio i televizijske postaje moraju poduzeti sve razumne mjere da zaštite maloljetnike od neadekvatnih sadržaja.
- (2) Djeca moraju biti zaštićena odgovarajućim rasporedom emitiranja programa koji za njih nije podoban.
- (3) Svi programi koji bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj djece i maloljetnika neće se emitirati u vrijeme kada je najvjerojatnije da će ih oni gledati/slušati. Takvi programi uključuju, ali nisu ograničeni na, programe koji sadržavaju posebno izražene seksualne scene, scene nasilja ili teme (kao što su zlostavljanje djece ili uporaba droge) obrađene na način koji može biti štetan za djecu. Takvi programi mogu biti emitirani samo u periodu između 24.00 i 6.00. sati.
- (4) Radio i televizijske postaje moraju poštovati granični period i obratiti posebnu pozornost na odgovarajući raspored programa emitiranog u vrijeme kada je vjerovatno da djeca prate program, naročito u vrijeme doručka i odlaska u školu, ali može uključivati i ostale termine.

Članak 13.
(Sudjelovanje djece i maloljetnika u programu)

- (1) Posebna pozornost mora biti posvećena fizičkoj i emotivnoj dobrobiti i dostojanstvu maloljetnika koji sudjeluju ili su na drugi način uključeni u program, neovisno od toga da li je sam maloljetnik ili njegov roditelj ili staratelj dao suglasnost.
- (2) RTV postaje ne smiju od djece tražiti mišljenje vezano za privatna obiteljska pitanja niti o temama za koje postoji mogućnost da su van domena njihovog rasuđivanja.
- (3) Zabranjena je svaka zlouporaba djece u programima RTV postaja.
- (4) Zabranjeno je korištenje djece u političke svrhe.
- (5) Direktno sudjelovanje u programu ili uključivanje u program na bilo koji način ne smije maloljetnicima prouzrokovati nepotrebnu uznemirenost ili strah.
- (6) Angažiranje djece u reklamnim sadržajima, kampanjama kao i u druge promotivne svrhe, mora biti sukladno Pravilniku o oglašavanju i sponzorstvu za radio i televiziju.
- (7) Nagrade koje se dodjeljuju u dječijim programima moraju biti odgovarajuće za uzrast ciljane publike kao i sudionika.

Članak 14.

(Izješćivanje o krivičnim djelima u koje su umiješani maloljetnici)

- (1) Ne smiju se objavljivati informacije o tijeku krivičnog postupka prema maloljetniku ili mlađem punoljetniku o odluci donesenoj u tom postupku, niti će se vršiti audio ili video snimanje tijekom tog postupka.
- (2) Pravosnažna sudska odluka u postupku protiv maloljetnika ili mlađeg punoljetnika može se objaviti ali bez navođenja njihovih osobnih podataka ili podataka na osnovi kojih se može utvrditi njihov identitet.
- (3) U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identita, postaje će naročito obratiti pozornost da ne emitiraju sadržaj koji bi mogao otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do identifikacije maloljetnika koji bi mogli biti uključeni kao žrtve, svjedoci, optuženi ili na drugi način umiješani u policijsku istragu ili sudski postupak u svezi sa krivičnim djelom. Također, posebna pozornost će se obratiti pri objavljivanju ograničenih informacija koje bi u kombinaciji sa informacijama objavljenim negdje drugdje, mogle dovesti do otkrivanja identiteta, ili na nenamjerno opisivanje krivičnog djela na indirektan način.
- (4) Pri objavljivanju informacija u svezi sa krivičnim djelima, RTV postaje moraju posebnu pozornost obratiti zaštiti potencijalno ranjivom položaju maloljetne osobe koja je uključena u slučaj bilo kao žrtva bilo kao svjedok. Ovo se naročito odnosi na objavljivanje imena, adrese, fotografije ili video zapisa dotične osobe, škole koju pohađaju ili radnog mjesta.
- (5) Posebna pozornost će se posvetiti zaštiti identiteta maloljetnika na bilo koji način umiješanih u seksualno nasilje. U svim takvim slučajevima, informacije o identitetu se mogu objavljivati samo po prethodno pribavljenom zvaničnom odobrenju nadležnih organa.
- (6) Identitet maloljetnika, pravosnažno osuđenog za krivično djelo, može se otkriti u programima RTV postaja isključivo ukoliko postoji opravdani interes javnosti da bude upoznata.

Članak 15.
(Opojna sredstva, pušenje i alkohol)

- (1) Uporaba opojnih sredstava, pušenje i uporaba alkohola neće biti prikazivani u programima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim programima ne ukazuje na štetne posljedice.
- (2) Uporaba opojnih sredstava, pušenje i uporaba alkohola neće ni na koji način biti promovirani kao prihvatljivi, niti će se podsticati ili opravdavati u programima.

DIO ČETVRTI – PRIVATNOST

Članak 16.
(Zaštita privatnosti, opća načela)

- (1) Svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom, a naročito kada se radi o osobama koje ne obavljaju javne funkcije, i općenito nisu eksponirane u javnosti. Objavljivanje činjenica iz privatnog života pojedinca, bez njegovog znanja i suglasnosti, moguće je samo u slučaju nedvosmislenog postojanja interesa javnosti, a odnosi se na primjer na otkrivanje krivičnih djela, zaštitu javnog interesa, sprečavanje pogrešnog informiranja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti u javnoj službi, zaštitu javnog zdravlja i slično.
- (2) Informacije u kojima se otkriva lokacija privatnog posjeda osobe ili obitelji neće biti objavljene bez dozvole te osobe ili obitelji, ukoliko nije opravdano javnim interesom.
- (3) U situacijama gdje su ljudi prisutni u događajima o kojima se izvještava u programima vijesti, mora se poštovati pravo na privatnost žrtava prilikom objavljivanja ovih informacija. Ovo se odnosi na programe u kojima se direktno izvještava o događaju, kao i sadržaje u kojima se ovaj događaj naknadno spominje.
- (4) Osobe u stanju stresa neće biti izložene pritisku da daju intervjuje ili sudjeluju u programima.
- (5) Djeca i ranjive osobe koje nisu u stanju da se staraju same o sebi neće biti ispitivane o privatnim stvarima bez pismenog odobrenja roditelja, staratelja, ili osobe koja ima primarnu odgovornost za njihovu brigu. Izuzetak od ovog pravila predstavljaju prilozima kojima se ukazuje na njihov težak položaj, a koji su prvenstveno usmjereni ka cilju osiguranja pomoći. U takvim priložima će biti jasno naznačeni načini na koji se pomoć može uputiti, ali bez otkrivanja njihove adrese, dok će njihova lica biti na odgovarajući način zaštićena od identifikacije.
- (6) Pri emitiranju programa koji prikazuje scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, radio i televizijske postaje će naći balans između želje da služe istini i želje da pokažu suosjećanje i rizika od senzacionalizma koji bi izazvao bol ili mogućnost neopravdanog ometanja privatnosti.

Članak 17.
(Posebne suglasnosti)

- (1) Radio televizijske postaje mogu snimati telefonske razgovore sa pojedincima, ukoliko se predstave, objasne razlog poziva, i ukažu da se razgovor snima. Ukoliko je početna namjera da se taj razgovor emitira, sugovornik će odmah biti o tome obaviješten, te je za emitiranje potrebno njegovo odobrenje. Ukoliko se tek naknadno pokaže da je potrebno emitirati sadržaj telefonskog razgovora, a postaja nije obavijestila sugovornika o tome, onda je potrebno pribaviti odobrenje za emitiranje snimljenog razgovora. Ovo se ne odnosi na programe koji se bave temama od javnog interesa.
- (2) Za snimke na kojima su snimljeni slučajni prolaznici, odnosno anonimne osobe, a iz kojih se jasno vidi da su slučajno snimljeni, nije potrebna suglasnost tih osoba za njihovo prikazivanje.
- (3) Ukoliko se programi prave na javnim mjestima i kontaktiraju se slučajni prolaznici u uličnim anketama, „skrivenim kamerama“ i slično, mogu biti emitirani snimci samo onih osoba koje su to dopustile.

DIO PETI – POSEBNI PROGRAMSKI STANDARDI

Članak 18.

(Religijski programi i predstavljanje religije u programima)

- (1) Radio i televizijske postaje su dužne osigurati odgovarajući stupanj odgovornosti u pogledu sadržaja religijskih programa.
- (2) Radio i televizijske postaje će osigurati da se religijskim programima ne zlouporabljuje moguća podložnost publike tim programima.
- (3) Radio i televizijske postaje će osigurati da se religijskim programima na odgovarajući način tretiraju pojedinci ili grupe koji su pripadnici bilo koje religije.
- (4) Religija i religijske aktivnosti pripadnika različitih vjeroispovijesti se ne smiju pogrešno predstavljati, te se moraju poduzeti svi naponi da se osigura točnost i korektnost religijskih programa.
- (5) Bilo kakva religijska uvjerenja neće se omalovažavati u programu.
- (6) Pojedinci ili grupe koji pripadaju bilo kojoj religiji ne smiju biti na neodgovarajući način tretirani u programu.
- (7) RTV postaje neće se baviti prozelitizmom.

Članak 19.

(Pravo na odgovor)

- (1) Radio i televizijske postaje će omogućiti pravo na odgovor kada emitiraju program koji stavlja neku osobu u nepovoljnu poziciju, ili pod drugim okolnostima, ukoliko tako zahtijevaju načela pravednosti i nepristrasnosti.
- (2) Osoba ili organizacija koja traži pravo na odgovor će poslati odgovor u razumnom vremenu. Radio televizijska postaja će odgovor objaviti u prvom narednom izdanju programa u kojem je emitirana informacija na koju se daje odgovor, a ukoliko to nije moguće, odgovor će biti objavljen u terminu u kojem je najvjerojatnije da će doseći istu publiku kojoj je bio namijenjen i program na koji se odgovara.

- (3) Demant/odgovor će biti ograničen na ispravljanje činjenica koje se dovode u pitanje. Ukoliko postaja odbije da emitira odgovor, javno će navesti razloge takve odluke. Odgovor neće biti popraćen protuodgovorom ili dodatnim komentarom postaje, pogotovo ako je riječ o informativno političkim programima. Ovo ograničenje se ne odnosi na pripremu i emitiranje dodatnih informacija u svezi sa temom na koju se odgovor odnosi, s tim da te informacije ne smiju ugroziti samu svrhu emitiranog odgovora.

Članak 20.
(Izvjешćivanje o sudskim procesima)

- (1) Radio i televizijske postaje su dužne objektivno i točno izvješćivati o sudskim procesima. Ovo izvješćivanje podrazumijeva i objavljivanje informacija o sudskim odlukama, naročito ukoliko se radi o oslobađajućim odlukama, prekidima istrage ili značajnom umanjnju težine djela za koje se optuženi tereti.
- (2) Radio i televizijske postaje će do donošenja pravosnažne sudske odluke poštivati pretpostavku nevinosti. Mišljenja i informacije vezane za krivične postupke koji su u tijeku mogu se predstavljati u medijima samo uz pridržavanje prethodne odredbe..
- (3) Radio i televizijske postaje će u tijeku trajanja krivičnog postupka poštivati pravo na privatnost svih osoba uključenih u taj postupak u bilo kojem svojstvu. Posebna zaštita će biti pružena maloljetnim i drugim ranjivim osobama, kao i žrtvama, svjedocima i obiteljima osumnjičenih, optuženih i osuđenih osoba.
- (4) Radio i televizijske postaje će voditi računa o zaštiti identiteta svjedoka, osim ako svjedok nije dao prethodnu suglasnost za to, ako identitet svjedoka nije od javnog interesa ili ako je svjedočenje već bilo javno. Posebna pozornost će se posvetiti poštivanju relevantnih zakonskih odredbi u pogledu svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, kao i članova njihovih obitelji.
- (5) Zabranjeno je objavljivanje bilo kakvih informacija koje očigledno i nesumnjivo mogu negativno utjecati na tijek sudskog postupka i/ili informacija čiju tajnost sud izričito zahtijeva prije i u tijeku sudskog postupka.
- (6) Identitet žrtava seksualnih napada neće biti objavljen bilo direktno, bilo objavljivanjem materijala koji bi mogli ukazati na identite, osim ukoliko žrtve same ne pristanu, ili su mediji zakonski ovlašteni da to urade.
- (7) Direktno izvješćivanje iz sudnice ili snimanje u sudnicama je dopušteno samo po prethodno pribavljenoj dozvoli nadležnih organa, a imajući u vidu odredbe prethodnih stavkova ovog članka.

Članak 21.
(Paranormalne sposobnosti, egzorcizam, okultne radnje)

- (1) Svi programi koji se bave temom parapsihologije i paranormalnih sposobnosti, egzorcizma, okultnih radnji i sličnih pojava moraju biti posebno izbalansirani u smislu upoređivanja naučnih i vannaučnih postavki vezanih za te fenomene.
- (2) Svi programi koji se bave promocijom paranormalnih sposobnosti, egzorcizma, okultnih radnji i sličnih pojava kao metoda rješavanja zdravstvenih i drugih životnih problema, naročito oni u kojima se daju individualni savjeti gledaocima ili slušaocima

koje se javu u program mogu biti emitirani samo unutar graničnog perioda.

Članak 22.
(Alternativna medicina)

- (1) Svi programi koji se bave alternativnom medicinom moraju sadržati jasne naznake da se radi o načinima liječenja koji nisu zasnovani na tradicionalnoj medicinskoj nauci, te ne smiju takve načine liječenja propagirati kao jedine ili najbolje.
- (2) Poželjno je u takvim programima osigurati mišljenje ili sudjelovanje ovlaštenog medicinskog radnika iz grane medicine najbliže alternativnom načinu liječenja koji je predmet programa.

Članak 23.
(Nadriljekarstvo)

Neće biti emitirani programi koji se bave nadriljekarstvom, osim ukoliko se takvim programima ne ukazuje na štetne posljedice istog.

Članak 24.
(Ostala programska pitanja)

- (1) Cijene telefonskih poziva za uključenje u program će biti jasno naznačene u programu.
- (2) Vrijednost nagrada u dječijim programima mora biti u značajnoj mjeri niža od onih koje se nude odraslima.

DIO ŠESTI – EUROPSKA AUDIOVIZUALNA DJELA

Članak 25.
(Definicija)

- (1) Europska audiovizualna djela u smislu ovog Kodeksa su:
 - a) djela koja potiču iz država članica Europske unije,
 - b) djela koja potiču iz europskih država članica Europske konvencije o prekograničnoj televiziji te ispunjavaju uvjete propisane ovim Kodeksom,
 - c) djela koja potiču iz trećih država, a ispunjavaju uvjete iz stavka 3. ovoga članka.
- (2) Odredbe stavka 1. točke b. i c. ovoga članka odnose se samo na države u kojima audiovizualna djela država članica Europske unije nisu predmet diskriminacijskih mjera.
- (3) Djela iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka su ona koja su ostvarili pretežno autori i radnici s prebivalištem u državama iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka ako udovoljavaju jednom od sljedećih uvjeta:
 - a) ako su proizvođači tih djela osnovani, odnosno registrirani u jednoj ili više navedenih država, ili
 - b) ako je jedan ili više proizvođača iz jedne ili više navedenih država nositelj produkcije pojedinog djela, ili

- c) ako je doprinos koproducenta iz navedenih država prevladavajući u odnosu na ukupnu cijenu koprodukcije, a koprodukciju ne kontrolira jedan ili više proizvođača osnovanih izvan navedenih država.
- (4) Djela iz stavka 1. točka 3. ovog članka su ona koja su u cijelosti ostvarena u koprodukciji proizvođača osnovanih i registriranih u jednoj ili više zemalja članica Europske unije, s proizvođačima osnovanim i registriranim u jednoj ili više trećih europskih država s kojima je Europska unija sklopila sporazume na audiovizualnom području, ako su ta djela pretežno ostvarili autori i radnici s prebivalištem u jednoj ili više europskih država.
- (5) Djela koja se ne smatraju europskim djelima u smislu stavka 1. ovog članka, a nastala su u okviru bilateralnih koprodukcijskih ugovora sklopljenih između država članica Europske unije i trećih država, smatrat će se europskim djelima ako većinski dio ukupnih troškova proizvodnje snose koproducenti iz Europske unije, a proizvodnju ne nadzire jedan ili više proizvođača registriranih izvan područja država članica Europske unije.
- (6) Djela koja se ne smatraju europskim djelima u smislu stavka 1. ovog članka, a nastala su pretežno radom autora i radnika s prebivalištem u jednoj ili više država članica Europske unije, smatraće se europskim djelima u razmjeru odgovarajućem veličini doprinosa koproducenta iz Europske unije u ukupnim troškovima proizvodnje.

Članak 26.

(Udio europskih audiovizualnih djela u programu televizijskih postaja)

- (1) TV postaje čiji se programi mogu primati direktno ili indirektno, bilo putem kabla, zemaljskog odašiljača ili satelita, u jednoj ili više europskih država moraju osigurati da od ukupnog programa najmanje 51% čine europska audiovizualna djela.
- (2) Televizijska postaja iz stavka 1 koja u trenutku početka primjene ovog Kodeksa nema udio europskih audiovizualnih djela iz prethodnog stavka, mora svake godine povećavati udio tih djela u procentu koji joj odgovara, ali tako da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Kodeksa postigne propisani udio. Takve postaje moraju imati redovito ažurirane detaljne podatke o povećanju udjela stranih programa.
- (3) U godišnje vrijeme objavljivanja iz ovoga članka ne ubraja se vrijeme namijenjeno vijestima, sportskim događajima, igrama, oglašavanju, teletekstu i teletrgovini.

DIO SEDMI – BOSANSKOHERCEGOVAČKA AUDIOVIZUALNA DJELA

Članak 27.

(Definicija)

Bosanskohercegovačka audiovizualna djela prema ovom Kodeksu su djela izvorno proizvedena na jezicima konstitutivnih naroda u BiH, ili na jezicima nacionalnih manjina, kao i djela bosanskohercegovačke kulturne baštine ukoliko ispunjavaju slijedeće uvjete:

- Da je produkcija napravljena u potpunosti u BiH ili
- Da je nositelj koprodukcije produkcijska kuća iz BiH

Članak 28.

(Udio bosanskohercegovačkih audiovizualnih djela u programu)

- (1) Televizijska postaja će osigurati objavljivanje više od 25% igranoga, dokumentarnog i drugoga programskog sadržaja iz prethodnog članka u tijeku jedne godine. U godišnje vrijeme iz ovog stavka nisu uključeni oglasi i televizijska prodaja.
- (2) Televizijska postaja koja u trenutku početka primjene ovog Kodeksa nema udio bosanskohercegovačkih audiovizualnih djela iz prethodnog stavka, mora svake godine povećavati udio tih djela u procentu koji joj odgovara, ali tako da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Kodeksa postigne propisani udio. Takve postaje moraju imati redovito ažurirane detaljne podatke o povećanju udjela stranih programa.

DIO OSMI - POŠTIVANJE OVOG KODEKSA

Članak 29. (Snimci emisija)

- (1) Radio i televizijske postaje će načiniti kompletne zvučne i/ili video snimke svih emisija koje emitiraju. Ovi snimci će se čuvati minimalno 14 dana, ili duže, ukoliko to u posebnom slučaju zahtijeva Agencija. Ukoliko se u roku od 14 dana nakon objavljivanja dobije zahtjev za pravo na odgovor, zahtjev za ispravku ili uvid od strane Agencije, tada se snimak čuva do konačnog rješenja predmeta.
- (2) Javni servisi unutar Javnog radiotelevizijskog sustava BiH su dužni čuvati snimke programa sukladno odredbama Zakona o Javnom RTV Sustavu BiH.

Članak 30. (Sankcije)

U slučaju povreda ovog Kodeksa, Agencija je ovlaštena da primjenjuje izvršne mjere, sukladno članku 46. stavak 3 Zakona o komunikacijama, srazmjerno prekršajima.

DIO DEVETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31. (Stupanje na snagu)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Kodeksa prestaje važiti Kodeks o emitiranju radio televizijskog programa („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 32/04).
- (2) Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”.

U Sarajevu, 31.01.2008. godine

Broj:01-02-222-1/08

Predsjedavajući Vijeća Agencije

Neven Tomić